

Özel Gereksinimli Bireyler İçin Fırsat Eşitliği

SB.7.1.2. Özel gereksinimli bireyler için fırsat eşitliğini sürdürmeye yönelik fikir üretebilme

HATIRLAYALIM

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; Umud Evleri, gündüz bakım, Geçici ve Misafir Bakım ile özel bakım merkezleriyle yaşam kalitesini yükseltir.
- Kastamonu atlı terapi projesi, Fethiye engelsiz plajı, MEB "Eğitimde Engel Yok" çalışmaları ve Karabük evde bakım hizmeti fırsat eşitliği sağlar.
- Sevgi (olduğu gibi kabul), şefkat (ihtiyaç anında destek) ve merhamet (zorluğu anlayıp duyarlı olma) toplumsal dayanışmayı güçlendirir.
- Beyin eseri tekniğiyle eğitim, sağlık, ulaşım, istihdam ve sosyal yaşam alanlarında üretilen özgün fikirler proje taslağına dönüştürülür.

1 ÇOKTAN SEÇMELİ

Şemada Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının özel gereksinimli bireylere sunduğu dört hizmetten üçünün işlevi verilmiş, 3 numaralı kart boş bırakılmıştır. Bu karta aşağıdakilerden hangisi yazılmalıdır?

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

- 1 Umud Evleri**
Günlük yaşam becerileri,
- 2 Gündüz Bakım Merkezleri**
Aileye zaman; bireye öz bakım,
- 3 Geçici ve Misafir Bakım**
?
- 4 Özel Bakım Merkezleri**
Devamlı bakıma gereksinimi

- A** Ailelerin sağlık veya seyahat nedeniyle yanında bulunamadığı dönemlerde yatılı bakım sağlar.
- B** Okula gidemeyen öğrencilere evlerinde veya tedavi gördükleri hastanede ders anlatır.
- C** Halk plajlarını tekerlekli sandalyeye uygun hâle getirerek denize erişimi kolaylaştırır.
- D** Okullarda hazırlanan sosyal sorumluluk projelerini puanlama anahtarıyla değerlendirir.

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Panoda üç farklı yerleşim yerinde yürütülen fırsat eşitliği uygulamaları özetlenmiştir. Bu uygulamalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- Kastamonu**
"Sen de Gel"
Uzmanla atlı terapi
Kas ve denge gelişimi
- Fethiye**
Engelsiz Plaj
Denize kolay erişim
Aileye kısa mola
- Karabük**
Evde Bakım
Düzenli ev ziyareti
Temizlik desteği

- A** Kastamonu'daki çalışma çocukların kas gelişimini ve denge becerisini destekler.
- B** Karabük'teki hizmetten yalnızca okul çağındaki öğrenciler yararlanabilmektedir.
- C** Fethiye'deki düzenlemeler bireylerin denizden yararlanmasını ve ailelerin vakit kazanmasını sağlar.
- D** Her üç çalışma da özel gereksinimli bireylerin yaşam kalitesini yükseltmeyi amaçlar.

3 SIRALAMA

Beyin eseri tekniğiyle fırsat eşitliğine yönelik fikir üretme sürecinin adımlarını 1'den 4'e kadar sıralayınız.

- 2** Grup üyeleri masadan birer kâğıt seçip üzerindeki önerileri bütün görüşler bitene dek sesli okur.
- 3** Okunan öneriler arasından benzer fikirler bir araya getirilerek gruplandırılır.
- 1** Gruplar beş alana ait kâğıtlara fikir önerilerini yazar ve kâğıtları öğretmen masasına ters çevirerek bırakır.
- 4** Sınıfça yapılan değerlendirme sonucunda en özgün öneriler seçilip ürün dosyasına konur.

4 TABLOYU TAMAMLA

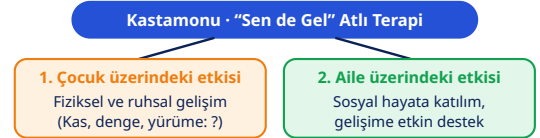
Kartlardaki erişilebilirlik düzenlemelerinin hangi gereksinime yönelik olduğunu ve sağladığı kolaylığı tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

Düzenleme	Yönelik olduğu alan	Sağladığı kolaylık
Braille kabartma yazı	Görme gereksinimi	Yazılı metinleri parmak ucuyla dokunarak okumayı sağlar.
İşaret dili alfabesi	İşitme ve konuşma gereksinimi	El ve parmak hareketleriyle iletişim kurmayı sağlar.
Araç içi rampa	Bedensel hareket gereksinimi	Tekerlekli sandalyeyle toplu taşıma aracına binmeyi sağlar.

5 KISA CEVAP

Diyagramda Kastamonu'da yürütülen "Sen de Gel" atlı terapi projesinin iki yönlü etkisi gösterilmiştir. Uzman eğitimciler gözetimindeki bu terapinin çocukların fiziksel gelişimine sağladığı üç katkıyı yazınız.

Atlı terapiye katılan çocuklarda kas gelişimi ilerler, denge sorunları azalır ve yürüme becerilerinde belirgin iyileşme görülür.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Beyin eseri tekniğinde kullanılan beş alan kâğıdı şemada verilmiştir. Bir grubun "Özel gereksinimli gençler için meslek edindirme atölyeleri ve iş yerlerinde uygun çalışma masaları kurulsun." önerisi hangi alan kâğıdına yazılmalıdır?

- A** Ulaşım **B** Sağlık
- C** İstihdam **D** Sosyal yaşama katılım

7 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Özel gereksinimli bireylere yönelik çalışmalarla ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Umut Evleri'nde bireylerin günlük yaşam becerileri kazanarak olabildiğince bağımsız yaşaması hedeflenir.	☒	☐
Gündüz bakım merkezlerinde bireyler yalnızca sağlık muayenesinden geçer, kültür ve spor etkinliklerine katılmaz.	☐	☒
Yaşlılık nedeniyle desteğe gereksinim duyan kişiler de evde bakım hizmeti kapsamında değerlendirilir.	☒	☐
Beyin eseri tekniğinde seçilen özgün fikirler, projeye dönüştürülmek üzere ürün dosyasında saklanır.	☒	☐
Proje çalışmasında grubun koordinasyonunu okul müdürü doğrudan kendisi yürütür.	☐	☒

8 TABLOYU TAMAMLA

Şemadaki değerlerin özel gereksinimli bireylere yaklaşımda taşıdığı anlamı tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

Sevgi Olduğu gibi kabul	Şefkat Anında destek	Merhamet Zorluğu anlama
Ortak sonuç: Saygı, dayanışma ve kapsayıcı toplum		

Değer	Yaklaşımdaki anlamı
Sevgi	İnsanları olduğu gibi kabul etmek
Şefkat	İhtiyaç duyulan anda destek olmak
Merhamet	Başkasının yaşadığı zorluğu anlayıp duyarlı davranmak

9 KISA CEVAP

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü "Eğitimde Engel Yok" çalışmalarıyla özel gereksinimli bireylere hangi kazanımların sağlanması amaçlanır?

Sosyal gelişimlerinin desteklenmesi, topluma uyumlarının artması, üst öğrenime ve mesleklere hazırlanarak üretken bireyler olmaları amaçlanır.

10 EŞLEŞTİRME

İfadeleri ilgili kavram ve araçlarla eşleştiriniz.

c 1. Ürün dosyası	a) Beyin eseri çalışmasının değerlendirilmesinde kullanılan araç
a 2. Kontrol listesi	b) Fethiye'de ailelerin günlük işlerine vakit ayırmasını sağlayan merkez
d 3. Bütüncül dereceli puanlama anahtarı	c) Beyin eseri tekniğinde seçilen özgün fikirlerin saklandığı dosya
b 4. Kısa mola merkezi	d) Hazırlanan proje taslağının değerlendirilmesinde kullanılan ölçek
e 5. Proje yürütücüsü	e) Proje grubundaki üyeler arasında koordinasyonu sağlayan öğrenci

11 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Bir öğrenci grubu hazırladığı proje taslağına "12-23 Kasım tarihleri arasında okul kütüphanesinde görme gereksinimli öğrenciler için sesli kitap kayıtları yapılacaktır." bilgisini ekleyecektir. Taslak panosuna göre bu bilgi hangi bölümde yer alır?

1. Ekip Grubun adı Görevli öğrenciler Proje yürütücüsü	2. Projenin Kimliği Adı ve amacı Yeri, tarihi ve süresi Yararlanacak kişiler	3. Uygulama İzlenecek adımlar Yararlanılan kaynak Sonuç ve raporlama
--	--	--

- A** Ekip bölümündeki görevli öğrenciler başlığında
B Uygulama bölümündeki yararlanılan kaynaklar başlığında
C Uygulama bölümündeki sonuç ve değerlendirme başlığında
D Projenin kimliği bölümündeki yeri, tarihi ve süresi başlığında

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Kartlarda özetlenen "Evde ve Hastanede Eğitim" ile "Evde Bakım Hizmeti" uygulamalarının ortak yönünü ve birbirini nasıl tamamladığını fırsat eşitliği açısından değerlendiriniz.

Evde ve Hastanede Eğitim Millî Eğitim Bakanlığı sunar; okula gidemeyen öğrencinin eğitim hakkı kesintisiz sürer.	Evde Bakım Hizmeti (Karabük) Haftada veya ayda bir ziyaret; temel temizlik ihtiyacı görülür, güvenli yaşam ortamı sağlanır.
--	---

İkisi de evden çıkamayan bireylere hizmet götürür; biri eğitimi sürdürürken diğeri temiz ve güvenli yaşam ortamı sağlar.

13 ŞİFRELE KELİME

İpuçlarına uyan kelimeleri kutulara yazınız. Turuncu kutulardaki harfler, ihtiyaç duyulan anda destek olma değerini verir.

El ve parmak hareketlerine dayanan iletişim alfabesi: ... dili	İ Ş A R E T
Fethiye'de halk plajlarının dönüştürüldüğü erişilebilir plaj türü	E N G E L S İ Z
Herkesin olanaklardan adil biçimde yararlanması: ... eşitliği	F İ R S A T
Evde bakım hizmetinin yürütüldüğü Batı Karadeniz ilimiz	K A R A B Ü K
Tekerlekli sandalyenin araca binişini kolaylaştıran eğimli düzlem	R A M P A
Kastamonu'daki projede çocukların katıldığı binicilik destek yöntemi: atlı ...	T E R A P İ

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

ŞEFKAT

14 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki kavramlarla tamamlayınız. Bir kavram artacaktır.

yardımlaşmayı yerel ayda özel bireysel

1. Devamlı bakıma gereksinim duyanlara _____ **özel** bakım merkezlerinde hizmet verilir.
2. Karabük'teki ekipler haftada bir ya da _____ **ayda** bir ev ziyareti yapar.
3. Projenin uygulanması için okul idaresi veya _____ **yerel** yöneticilerle görüşülür.
4. Sevgi, şefkat ve merhamet toplumda dayanışmayı ve _____ **yardımlaşmayı** artırır.